

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733
BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/1614/ /2010. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva panaszos mohácsi lakos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során hozott a 29000/105/1614/13/2010.RP. számú határozatot a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 114. §-a alapján

v i s s z a v o n o m,

illetve – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 63/2011. (III. 16.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak

h e l y t a d o k.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a Ket. 100. § (1) bekezdésére, valamint a 109. § (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz (1363 Budapest, Pf. 16.) is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) ORFK Hivatala Jogi Főosztály vezetője
- 5) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos által előterjesztett, és további három esetben kiegészített panasz az alábbiak szerint foglalható össze.

A panaszbeadvány és annak kiegészítései szerint 2010. október 29-én Mohácson, a Városházán nyilvános testületi ülés megtartására került sor, melyen a panaszos részt kívánt venni.

A panaszos és „tanácsadója” együtt, jóval a testületi ülés megkezdése előtt érkezett az ülésterembe, amikor még más képviselő nem volt ott. A megérkezést követően szinte azonnal megjelent egy biztonsági őr, aki a polgármester utasítására távozásra szólította fel a panaszost.

Panaszos az ismerőse segítségére sietett, és közölte a biztonsági őrrel, hogy a nyilvános testületi ülésen bárki részt vehet, továbbá elmondta, hogy a panaszos az ő képviselői munkájának segítőjeként, tanácsadójaként is jelen van, ezért ne akadályozza a képviselői munkáját. A biztonsági őr a felvilágosítás ellenére felhívta a rendőrséget, illetve vele egyidejűleg a panaszos „tanácsadója” is telefonon bejelentést tett a rendőrségi ügyeletre. A panaszos a rendőrség segítségét kérte, mivel – megítélése szerint – a városházán alkotmányos jogaiban akarták korlátozni.

A kikerülő rendőrök vezetője – anélkül, hogy a panaszos álláspontját megismerte volna – a terem elhagyására szólította fel. Panaszos a rendőri intézkedést végző r. századosnak azonnal tudomására hozta, hogy a „tanácsadója” – állampolgári jogán kívül – az ő szakértőjeként van jelen és kíván részt venni a nyilvános testületi ülésen, amennyiben bármi történik vele, akadályozhatják a képviselői munkáját. Ezt követően többször is felszólították a rendőrök a panaszost a terem elhagyására, azonban nevezett egyik felszólításnak sem tett eleget.

A panaszos látva, hogy a párbeszéd nem vezet eredményre, ezért a nála levő műanyag gyorskötözővel a bal csuklójánál fogva a panaszos jobb kezének csuklójához kötözte magát, majd az intézkedő rendőr tudomására hozta, hogy a törvénysértő felszólítás végrehajtása esetén őt is kénytelenek lesznek előállítani.

A rendőrök a terem elhagyását követően ismételtén megjelentek, akkor már a Mohácsi Rendőrkapitányság vezetőjével, aki a panaszost és a „tanácsadóját” is távozásra szólította fel, majd – miután a panaszos közölte, hogy törvényesen tartózkodnak a teremben – a rendőrkapitány parancsot adott előállításukra.

A panaszost és a képviselőt kivitték az épület folyosójára, ahol a r. százados késsel szétvágtatta a panaszos és a képviselő kezét összekötő műanyag gyorskötözőt úgy, hogy közben a kést „beleszúrta” a képviselő kezébe. Mindkettőjüket megbilincseltek és a Mohácsi Rendőrkapitányságra előállították. A bilincselés indokát nem közölték velük, és a panaszos nem is értette, hogy miért történt, hiszen már össze voltak bilincselve gyorskötözővel, és nem álltak ellen az előállításnak. A panaszos szerint előállításuk időtartama 4 óra volt, amely idő alatt mindvégig bilincsben kellett várakozniuk.

A panaszos első esetben a Mohács Város Képviselő-testületének a 2010. október 29-i üléséről készült jegyzőkönyvet, egy CD-t és egy hangfelvételt mellékel, majd a szabálysértési feljelentéssel összefüggésben is kiegészítette panaszát, miszerint a vele szemben intézkedő rendőr szabálysértési feljelentése hamis adatokat tartalmaz a történetekkel kapcsolatban.

A panaszos a Panasztestület rendelkezésére bocsátotta továbbá a Mohács Város Kórháza által kiadott kórlapot.

A panaszos összefoglalva az alábbiakat kifogásolta:

- 1.) a rendőr az intézkedés megkezdése előtt nem igazolta magát, nem mutatkozott be;
- 2.) a panaszjogáról csak a rendőrség épületében tájékoztatták először;
- 3.) lakcímkártyáját jogtalanul kérték el;
- 4.) a rendőr az intézkedés okát és célját nem közölte;
- 5.) a panaszos az előállítását és a bilincs használatát jogszerűtlennek ítélte meg;
- 6.) a rendőr az intézkedés során a gyorskötöző levágásakor megsértette a kezét;

A panaszos az I. fokú határozat tartalmával nem értett egyet, ezért a bírósági felülvizsgálati kérelmet – keresetet – terjesztett elő, mely a Bíróság felé történő továbbítás céljából az ORFK Hivatala Jogi Főosztály vezetőjének került megküldésre.

A vonatkozó jogszabályok alapján a bíróság felé történő továbbítást megelőzően lehetőség nyílik a döntés felülvizsgálatára és figyelemmel a keresetben foglaltakra, a határozat visszavonására, megváltoztatására.

A beadványban foglaltak, illetve a határozat hozatala óta tudomásunkra jutott újabb tények alapján szükségessé vált az I. fokú határozat visszavonása és új határozat meghozatala.

II.

Döntésem meghozatala során az alábbi rendőrségi dokumentumok és nyilatkozatok álltak rendelkezésre:

- a panaszos 2010. november 6-án elektronikus úton megküldött panaszbeadványa és annak mellékletei (Mohács Város Kórházának 2010. október 29-én kiállított kórlapja).
- a panaszos 2010. december 7-én elektronikus úton megküldött panasz-kiegészítése.
- a panaszos 2010. december 14-én postai úton megküldött panasz-kiegészítése és annak mellékletei (a panaszos 2010. október 10-ei keltezéssel ellátott, Mohács jegyzőjének címzett levele, Mohács jegyzőjének 2010. október 21-ei keltezéssel ellátott, panaszosnak címzett levele, Mohács Város Képviselő-testületének 2010. október 29-ei üléséről készült jegyzőkönyve, a panaszos 2010. november 10-ei keltezéssel ellátott, Mohács jegyzőjének címzett levele, Mohács Város jegyzőjének 2010. november 15-ei keltezéssel ellátott előterjesztése a Képviselő-testület részére, hangfelvétel a Mohácsi Önkormányzat 2010. október 29-én tartott testületi üléséről).
- a panaszos 2011. január 20-án elektronikus úton küldött panasz kiegészítése.
- tanú 2011. január 17-én elektronikus úton küldött nyilatkozata.
- a Mohácsi Rendőrkapitányság vezetőjének 02030/105/29/2010.P. sz., 2010. december 8-án kelt jelentése.
- a Mohácsi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály Járőr- és Határrendészeti Alosztálya 02030/509951/2010. id. sz., 2010. október 29-én kelt jelentése az előállítás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról és az ahhoz kapcsolódó parancsnoki vélemény és kivizsgálás.
- a Mohácsi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály 02030/.../2010. sz., 2010. október 29-én kelt feljegyzése a panaszos nyilatkozatáról.
- a Mohácsi Rendőrkapitányság 2010. október 29-én kelt tájékoztatója az előállított / elővezetett személy jogairól, kötelezettségeiről, valamint az előállító helyiség rendjéről.
- a Mohácsi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály Járőr- és Határrendészeti Alosztálya által kiállított igazolás a panaszos előállításának időtartamáról.

- a Mohácsi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály Járőr- és Határrendészeti Alosztálya 02030/510035/2010. id. sz., 2010. november 2-án kelt szabálysértési feljelentése).
- a Mohácsi Rendőrkapitányság vezetőjének 02803/683-1/2010. szabs. sz., 2010. november 8-án kelt bejelentése kizárási ok fennállásáról.
- a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének 02800/113/1/2010. ált. sz., 2010. november 30-án kelt határozata az eljáró hatóság kijelöléséről.
- a panaszossal szembeni intézkedés során készült RK lap.
- a Mohácsi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály alosztályvezetőjének 02030/509025/2010. id. sz., 2010. október 29-én készített jelentése.
- a Mohácsi Rendőrkapitányság vezetőjének 02030/509955/2010. id. sz., 2010. október 29-én kelt, a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjéhez címzett jelentése.
- a Mohácsi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály alosztályvezetőjének 02030/105/30/2010/P. sz., 2010. december 6-án kelt, a Mohácsi Rendőrkapitányság vezetőjéhez címzett jelentése.
- a Mohácsi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztályának a 2010. október 29-én 8 óra 15 perc és 8 óra 30 perc közötti ügyeleti telefonbeszélgetés hanganyagának visszahallgatásáról 2010. december 6-án készített jegyzőkönyve.
- a Mohácsi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztályának a 2010. október 29-én 8 óra 50 perc és 9 óra 15 perc közötti ügyeleti telefonbeszélgetés hanganyagának visszahallgatásáról 2010. december 7-én készített jegyzőkönyve.
- Mohács Város Kórházának 2010. október 29-én kiállított, 1685773 dokumentum azonosító számú kórlapja.
- http://www.mohacsivalosag.hu/sites/default/files/2010_10_29.mp3.

A panaszossal szembeni rendőri intézkedés indokaként és céljaként a Mohácsi Rendőrkapitányság vezetője az alábbiakat közölte.

2010. október 29-én 08 óra 20 perckor a Mohács Város Képviselő-testületének ülésén biztonsági őr feladatokat ellátó férfi bejelentést tett a Mohácsi Rendőrkapitányság ügyeletére arról, hogy a panaszos „sem az ülés vezetésére feljogosított polgármester utasítására, sem pedig a biztosítási feladatot ellátó teremőrök felszólítására” nem hajlandó elhagyni a testületi üléstermet, „rendzavaró magatartást tanúsít”. Ezzel párhuzamosan, 08 óra 22 perckor a panaszos is bejelentést tett a kapitányság ügyeletén, hogy a testületi ülésen a képviselői munkáját nem tudja zavartalanul ellátni, ezért kéri a rendőrség intézkedését. E két bejelentés mellett Mohács polgármestere felhívta a rendőrkapitányság vezetőjét az általa használt szolgálati mobiltelefonján és közölte, hogy „a képviselő-testületi ülés zavartalan lebonyolítását nem tudja biztosítani, így a testület nem képes ellátni a törvényből adódó feladatait”, illetve „a rend helyreállítása érdekében kéri a rendőrség intézkedését”. A rendőri intézkedés indoka tehát a három, egymástól független bejelentés volt.

A fentiek alapján – a Mohácsi Rendőrkapitányság vezetőjének álláspontja szerint – alapvető érdek fűződik ahhoz, hogy a képviselő-testület a törvényi felhatalmazással minden, alaptalanul zavaró körülmény nélkül tudjon élni. A nyugodt, zavartalan testületi működés előfeltétele az önkormányzati feladatok végrehajtásának. A zavarás tényét az ülés vezetőjének, a helyi önkormányzat esetében a polgármesternek joga és feladata megállapítani, hiszen a képviselőtestületi ülés vezetése a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (továbbiakban: Ötv.) 12. §-ának (2) bekezdése értelmében a polgármester feladata. A

kapitányságvezető hivatkozott továbbá Mohács Város Önkormányzata 23/1998. (XI 20.) sz. rendeletének (SZMSZ) 21. § (4) bekezdésére¹.

Az intézkedés ténybeli indokaként figyelemmel az említett telefonon tett bejelentésekre, „a cselekmény közérdeklődésre számot tartó voltára, valamint arra a tényre, hogy a bejelentés alapján a fennálló jogi helyzet nagyobb szakértelmet igényel”, a kapitányságvezető a rendőrfőosztályon kívül utasítást adott a r. százados alosztályvezetőnek, hogy „tájékoztadjon a helyszínen és vezesse le a szükséges intézkedést”. A r. százados a napszaknak megfelelő köszönést követően kezdte meg az általa korábban név szerint ismert személyekkel szemben az intézkedést. A rendőr az intézkedés során közölte annak célját, vagyis a panaszos „tanácsadójának” elmondta, hogy „a polgármester nyilatkozata szerint zavarja a képviselő-testület ülését és ezért megkérte az intézkedés alá vont személyt a terem elhagyására”. A r. százados „az intézkedést határozott, emelt hangnemben, de nem kiabálva hajtotta végre, tekintettel arra, hogy az intézkedés alá vont személy folyamatosan a szavába vágott”. Németh Imre a többszöri rendőri felszólításnak sem tett eleget.

Az eljárás ezen szakaszába, vagyis a „tanácsadójával” szembeni rendőri intézkedésbe avatkozott be a panaszos, aki közölte, hogy ő a Jobbik Magyarországért Mozgalom és Párt mohácsi szervezetének elnöke, a párt önkormányzati képviselője. Kijelentette, hogy a férfi az ő „tanácsadójaként” van jelen a testületi ülésen.

Az ülést vezető polgármester az intézkedő rendőrrel egyértelműen közölte, hogy ezt „Mohács Város önkormányzatának SZMSZ-e nem teszi lehetővé”, és ismételt felkérte a rendőröket az intézkedés befejezésére, ezért a r. százados az intézkedés folytatásáról döntött.

A kapitányságvezető véleménye szerint, miután kétségtelenné vált az intézkedés alá vont személy, illetve az akkor **még intézkedés alá nem vont, de jelen lévő panaszos számára**, hogy az intézkedés alá vont személyt a rendzavarás megszüntetése érdekében a teremből el fogják távolítani, a panaszos egy műanyag gyorskötözővel összekötötte csuklóját az intézkedés alá vont személy csuklójával. Mindkét személy már a tanácssterembe történő megjelenésekor gyorskötözőt tartott magánál, ezért vélhetően tudatosan készült az ülés ilyen módon történő megzavarására.

Tekintettel a panaszos képviselői jogállására, a rendkívüli esemény miatt a r. százados telefonon azonnal jelentést tett a Mohácsi Rendőrkapitányság vezetője részére, aki személyesen jelent meg a helyszínen és átvette az intézkedést.

Az intézkedés megkezdésekor a kapitányságvezető meghallgatta a polgármestert, aki elmondta, hogy már a testületi ülés megkezdése előtt részére több képviselő jelezte, hogy a panaszos társának magatartása miatt nem képes képviselői munkáját zavartalanul ellátni. A panaszos társa – a polgármester és a kapitányságvezető által szóban meghallgatott képviselők nyilatkozata alapján – „mocskolódó» szórólapokat helyezett el a képviselők asztalán, egyik képviselő lelkiismeretére tett megjegyzéseket”. A polgármester a kapitányságvezető kérdésére egyértelműen kijelentette, hogy a panaszos „tanácsadójának” magatartása „olyan mértékben zavarja a Testület működését, hogy képtelenek a munkájukat ellátni”, és mivel neki „egyéb eszköze a rend helyreállítására nincs, a rendőrség intézkedését kérte.”

A polgármester elmondta azt is, hogy az intézkedés hiányában – különös tekintettel arra, hogy a panaszos és társa is szándékosan készült a testületi ülés ilyen módon történő

¹ **SZMSZ 21. § (4) bek.** A nyilvános ülésen megjelent állampolgárok, a számukra kijelölt helyet foglalhatják el. A tanácskozás rendjének megzavarása esetén, a polgármester rendreutasíthatja a rendzavarót, ismétlődő rendzavarás esetén pedig az érintettet a terem elhagyására kötelezheti. A polgármesternek a rendfenntartás érdekében tett intézkedései ellen felszólalni, azokat visszautasítani, vagy velük vitába szállni nem lehet.

megzavarására, egyértelmű provokációt követtek el, mivel mindkettőjük gyorskötözővel jelent meg az ülésen – nem tartja kizártnak, hogy a későbbi testületi ülések lebonyolítása is ellehetetlenül.

A kapitányságvezető a polgármester meghallgatását követően intézkedés alá vonta a panaszost és „tanácsadóját”. Közölte velük, hogy magatartásuk eredményeképpen a népképviselői szerv működése jelentős mértékben sérül, és felszólította őket, hogy a műanyag gyorskötözőt oldják ki, és a panaszos hagyja el a termet. A felszólítástól mindketten kategorikusan elzárkóztak, az intézkedés során folyamatosan a kapitányságvezető szavába vágtak. Mindkettőjüket ismételten felszólította rendzavaró magatartásuk megszüntetésére, a gyorskötöző eloldására és közölte, hogy magatartásukkal megvalósítják Szabs. r. 40/A. §-ának (1) bekezdése szerinti jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértése törvényi tényállását. Tájékoztatta az intézkedés alá vont személyeket, hogy amennyiben a szabálysértést a felszólítása ellenére továbbfolytatják, az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés f) pont I. fordulója alapján az előállításukról fog intézkedni. Az ismételt felszólításra mindkét személy úgy nyilatkozott, hogy nem hajlandóak alávetni magukat a rendőri intézkedésnek, nem oldják el a kötözőt, és a panaszos nem távozik a teremből.

A rendőrkapitány ezen körülmények miatt a panaszos és a „tanácsadója” előállításáról döntött, mely döntést közölte velük, majd utasította az alosztályvezetőt, hogy a gyorskötözőt vágja el és a két személyt a Mohácsi Rendőrkapitányságra állítsa elő. Az intézkedés alá vont személyek nem voltak hajlandóak eleget tenni a terem elhagyására történő felszólításnak, sőt a gyorskötöző elvágását akadályozva szorosan egymás mellé álltak, az Rtv. 47. §-a alapján mindkét személlyel szemben testi kényszert alkalmaztak. Ennek keretében a r. százados egy nála lévő késsel a műanyag gyorskötözőt szétvágta, majd az ellenszegülés megtörése érdekében mindkét intézkedés alá vont személlyel szemben az Rtv. 48. §-ának d) pontja alapján bilincset alkalmaztak. A bilincselés a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 60. § (4) bekezdés b) pontja alapján előre testhelyzetben történt. Az intézkedés alá vont személyekkel szemben az előállításukat megelőzően az Rtv. 29. §-ának (6) bekezdése alapján ruházatátvizsgálatot hajtottak végre.

A panaszossal szemben a bilincselés 2010. október 29-én 09 óra 20 perctől 13 óra 10 percig tartott, ami nyilatkozata szerint sem okozott sérülést; előállítására pedig 08 óra 40 perctől 13 óra 10 percig tartott. A panaszos az intézkedéssel szemben panasszal élt, melynek során előadta, hogy a műanyag gyorskötöző levágása során sérülést szenvedett. Emiatt azonnal intézkedtek a panaszos egészségügyi ellátására. A Mohácsi Városi Kórház vizsgálata szerint a panaszos „bal kezén a hüvelyk- és mutatóujj közötti területen, felületen, 3 mm-e, a bőrön éppen áthatoló szúrt sérülés látható”. A panaszos a kórházban már „tompá, nyomó mellkasi fájdalmat” is érzett, ami miatt további vizsgálatokat végeztek, de az negatív eredménnyel járt.

A kapitányságvezető a fent hivatkozott szabálysértés elkövetése miatt szabálysértési feljelentéssel élt, figyelemmel azonban arra, hogy az intézkedést maga fogatosította, illetve kapitányságvezetőként a szabálysértési hatóság vezetője is, a Mohácsi Rendőrkapitányság részéről elfogultságot jelentett be. A Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője a Szigetvári Rendőrkapitányságot jelölte ki a szabálysértési eljárás lefolytatására.

A rendőrség továbbította a Panasztestület felé a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság határozatát, amelyben a Mohácsi Rendőrkapitányság vezetőjének elfogultsága

miatt benyújtott kizárási indítványt megalapozottnak találta, és a Szigetvári Rendőrkapitányságot jelölte ki a szabálysértési eljárás lefolytatására.

A panaszos által is indítványozott ügyeleti hanganyag visszahallgatásáról készült jegyzőkönyv az alábbiakat tartalmazza.

a) 2010. október 29-én 8 óra 15 perc és 8 óra 30 perc közötti időszakban 3 ügyeleti telefonbeszélgetést rögzítettek.

Az első hanganyag (8:17:23) szerint a biztonsági őr hívja az ügyeletet, és azt mondja, hogy az önkormányzathoz szeretne rendőrt hívni, mert a panaszos kérésükre nem hajlandó végrehajtani a terem elhagyását. Az ügyeletes azt mondja, hogy menni fognak a rendőrök, kb. 5-10 perc múlva ott lesznek.

A második hanganyag (8:18:53) szerint a panaszos bejelentést szeretne tenni, hogy zaklatják őt „bizonyos emberek” a városházán. Szeretné kihívni a rendőrséget, hogy „állítsák le őket”, mert alkotmányos jogában próbálják korlátozni. Adja a képviselőt, aki kéri, hogy küldjenek rendőrt, mert akadályozzák a képviselői munkáját. Szakértőjét nem engedik, nem akarják beengedni az ülésre. Az ügyeletes közli, hogy fognak menni a rendőrök, amit már elmondott a másik fél képviselőjének is, de egy kicsit várni kell.

A harmadik hanganyag (8:26:20) szerint az ügyeletes szól a rendőrkapitánynak, hogy van két bejelentése. A rendőrkapitány utasítja, hogy küldje a járőrt az épülethez. Az ügyeletes közli, hogy a panaszossal kapcsolatos a bejelentés, mire a rendőrkapitány mondja, hogy oda fognak menni, és az alosztályvezető megy a rendőrökkel.

b) 2010. október 29-én 08 óra 50 perc és 09 óra 15 perc között a panaszossal szembeni rendőri intézkedésben résztvevő járőr és az ügyeletes között lezajlott rádióforgalmazás hanganyaga szerint a panaszos és a Jobbikos önkormányzati képviselő prioritása megtörtént, mindkettőjük esetében nemleges (negatív) eredménnyel. A járőr továbbá ebben a beszélgetésben azt mondja az ügyeletesnek, hogy szóljon „a közlekedésnek, előállításhoz kell segítség”.

III.

Az ismertetett bizonyítékok alapján a közigazgatási hatósági eljárás során vizsgált intézkedések vonatkozásában tényállásszerűen megállapítható, hogy a panaszolt rendőri intézkedést a Mohácsi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Alosztály r. százados vezetője kezdte meg, melynek biztosításában egy r. törzsőrmester járőrvezető, egy r. őrmester járőr vett részt, továbbá egy rendőr hallgató is jelen volt. A helyszínen később – az igazolásra történő felszólítást követően – a Mohácsi Rendőrkapitányság vezetője jelent meg, aki a rendőri intézkedést átvette és azt befejezte. Az eljárás során megállapítást nyert, hogy az intézkedés megkezdésekor a panaszost és a képviselőt csak a terem elhagyására történő felszólítást követően igazoltatták, mert az intézkedés megkezdésekor az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján igazoltatási ok nem állt fenn.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján, „*A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy*

más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.”

A fenti jogszabályt figyelembe véve megállapítható, hogy a rendőri intézkedés jogalapja a panaszos esetében ekkor még nem állt fenn, hiszen a teremben való tartózkodásával sem bűncselekményt, sem szabálysértést nem valósított meg.

Megállapítható, hogy a rendőrség és a panaszos által is hivatkozott okok, – azaz a telefonon tett bejelentések – **önmagukban megfelelő alapot nyújtottak a rendőrség helyszínen történő megjelenésére.**

A rendőri intézkedés jogalapjának vizsgálata során az alábbiak kerültek megállapításra.

A rendelkezésre álló bizonyítékok egybevetésével megállapítható, hogy a helyszínen megjelent rendőrök nem tudtak jogszabályilag is alátámasztott indokot adni fellépésükre. Az, hogy a panaszost azzal a magyarázattal szólították fel távozásra, hogy „a polgármester tájékoztatása alapján az SZMSZ nem ad lehetőséget arra, hogy 'ilyen személyek' az ülésen részt vegyenek”, nem volt jogilag helytálló.

Az Ötv. 12. §-ának (3) bekezdése deklarálja, hogy a képviselő-testület ülése főszabályként nyilvános. A törvény taxatívén felsorolja azokat az eseteket, amikor az önkormányzat képviselő-testülete zárt ülést tart, illetve tarthat [12. § (4) bekezdés]. Az Alkotmánybíróságnak a panaszos által is idézett határozatában kifejtettek okán pedig a képviselő-testületi ülésen történt események közérdekű adatnak minősülnek, amit – az Ötv.-ben megjelölt kivételes esetektől eltekintve – bárki jogosult megismerni, felvételt készíteni és azokat terjeszteni. [vö. 57/2000. (XII. 19.) sz. AB határozat, IV. rész] Mohács Város Önkormányzatának 23/1998. (XI. 20.) sz. rendelete is biztosítja az állampolgárok számára ezen közérdekű adatok megismerését a teremben történő személyes jelenléttel, illetve audiovizuális eszköz segítségével egy másik teremben való jelenlét biztosításával (amennyiben az ülésterembe az érdeklődők nem férnek be). A panaszolt esetben a Testület üléstermében egyértelműen volt ülőhely az érdeklődő állampolgárok számára.

A panaszos rendőri intézkedés foganatosítását indokoltá tevő, szabálysértés „egyszerű” gyanúját megalapozó magatartást nem tanúsított. E körülményt alátámasztja az is, hogy első fellépése alkalmával a rendőr nem igazolta a panaszost, mivel annak – a rendőr nyilatkozata szerint – nem volt meg a megfelelő jogalapja. A bizonyítékok alapján az is megállapítható, hogy a kérdéses időpontban a képviselő-testület ülése **még nem kezdődött meg, ezért annak rendjét sem zavarhatta meg** a panaszos. Továbbá a rendőri intézkedés időpontjában kiállított RK lapon, a szabálysértés elkövetésének leírására rendszeresített rovatban nincs semmilyen szabálysértésre (akár csak annak jogszabályhelyére) utalás, csupán a helyszín feltüntetése szerepel.

A rendelkezésre álló valamennyi dokumentum figyelembevételével megállapítható, hogy a panaszolt esetben nem állt fenn a rendőrség által hivatkozott szabálysértés minimális gyanúja, amely a rendőri intézkedéseket megalapozta volna.

Összefoglalva megállapítható, hogy a rendőrök helyszínen történő megjelenésére a jogalap megvolt, azonban az intézkedés kezdeményezésére nem.

A panaszos által előterjesztett konkrétan megfogalmazott kifogások kapcsán a következőket állapítottam meg:

1.) A panaszos sérelmezte, hogy a helyszínen megjelenő rendőrök az intézkedést megelőzően nem azonosították magukat.

Az intézkedés foganatosításának megkezdése előtt a rendőr azonosítására vonatkozó rendelkezéseket Rtv. 20. § (1) és (2) bekezdése² tartalmazza.

A rendőri intézkedés alakiságát a Szolgálati Szabályzat 4. § (1) bekezdése³ foglalja írásba.

Megállapítható, hogy a r. százados az intézkedés során egyenruhában volt, azonosító jelvényét viselte, a névkitűzője szintén jól olvashatóan volt elhelyezve. Figyelemmel arra a tényre, hogy a panaszossal szemben – aki maga is mohácsi lakos volt – több alkalommal intézkedett, kétségkívül megállapítható, hogy a panaszos az intézkedő rendőrt név szerint ismerte. A fentieket támasztja alá az a tény is, hogy a panaszos a Panasztestülethez benyújtott beadványában név szerint jelöli meg a vele szemben intézkedő rendőrt.

A hangfelvétel alapján megállapítható ugyanakkor, hogy az intézkedő rendőr az azonosításra előírt kötelezettségét megszegte, mely kötelezettség a rendőr tekintetében egyébiránt abban az esetben is fennáll, ha – ahogyan a jelen esetben is történt – a rendőr és az intézkedés alá vont személy korábbról ismerik egymást, e tekintetben a *panasznak helyt adok*.

2.) A panaszos sérelmezte továbbá, hogy a panaszjogról való tájékoztatási kötelezettségnek a rendőrök az intézkedésük során nem tettek eleget.

A panaszbeadvány szerint a panaszost panaszjogáról a rendőrkapitányság épületében tájékoztatták először, oly módon, hogy egy dokumentumot átadtak részére. A már korábban hivatkozott Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése alapján köteles a rendőr az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az Rtv. szerinti panasz lehetőségéről.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés nem tartalmaz információt a panaszjogról való kioktatás megtörténtéről. Az intézkedésben résztvevő rendőrök a jelentéseikben nem nyilatkoztak arra vonatkozóan, hogy a panasz lehetőségéről való tájékoztatás valóban megtörtént-e, illetve ha igen, az milyen formában. Az előállítás időtartamáról szóló igazoláson csak a Panasztestület elérhetősége – egyéb jogvédő szervezetekével együtt – szerepel, azonban arra vonatkozóan nem tartalmaz tájékoztatást, hogy a rendőri intézkedés elszenvedője – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti a Panasztestület vizsgálatát. A panaszos mint előállított személy

² **Rtv. 20. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerint**, „a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja.”

(2) „A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről.”

³ **Szolgálati Szabályzat 4. § (1) bekezdése** „a rendőr az intézkedést - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelegéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg. Az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét is felmutatja.”

jogairól és kötelezettségeiről, valamint az előállító helyiség rendjéről szóló tájékoztató – amit a panaszos aláírt – azt tartalmazza, hogy az érintett „az előállítással szemben panasszal élhet, melyet szóban vagy írásban terjeszthet elő”, de a dokumentumban nem szerepel, hogy mely szerv(ek)hez, milyen határidővel terjeszthető elő panasz.

A fentiek alapján – egyetértve a Panasztestület állásfoglalásával – ezen sérelemnek *helyt adok*.

3.) A panaszos szerint az igazoltatás során személyi igazolványa mellett lakcímkártyáját is elkérte a r. százados, és a dokumentumok kikerültek látóköréből.

A panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedés végrehajtása során az igazoltatás az Rtv. 29. §-ának (2) bekezdése⁴ értelmében jogszerű volt, mely szabályokat a Szolgálati Szabályzat 38. § (1) bekezdése⁵ és (2) bekezdése⁶ is rögzíti.

Az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat fentebb említett rendelkezései alapján a személyazonosságot elsősorban a személyazonosító igazolvány igazolja.

A személyi igazolvánnyal kapcsolatos jogszabályokat a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (továbbiakban: Szig. törvény) 5. § (8) bekezdése⁷, a 29. §-ának (3) bekezdése⁸, és a 29. § (4)⁹ bekezdése tartalmazza. A

⁴**Rtv. 29. §-ának (2) bekezdése** „az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot – a személyazonosító igazolványon túl – minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető.”

⁵ **Szolgalati Szabályzat 38. §-a (1) bekezdése** értelmében „az igazoltatás során a rendőr elkéri az igazoltatott személyazonosító igazolványát vagy egyéb, a személyazonosságot hitelt érdemlően igazoló okmányát. Ha az okmány valódisága kétséges, a rendőr ellenőrző kérdéseket tehet fel. Felszólítja az igazoltatott személyt adatainak bemondására, a bemondott adatokat az okmánnyal összehasonlítja. Az intézkedés során minden esetben ellenőrizni kell az igazoltatott személy és a bemutatott okmány adatait a Schengeni Információs Rendszerben (SIS), a körözési információs rendszerben, illetőleg - szükség szerint - a személyi adat- és lakcím nyilvántartásban, vagy az okmány-nyilvántartásban.”

⁶ **Szolgalati Szabályzat 38. § (2) bekezdés** alapján, „az igazoltatás során meg kell állapítani a személy azonosságát, és az igazoltató lapon rögzíteni kell annak az igazoltatottnak az Rtv. 29. §-ának (8) bekezdése szerinti személyazonosító adatait, az igazolványának sorozatát és számát, valamint az igazoltatásának helyét, idejét és okát, akinél ez a további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják.”

⁷ **Szig. törvény 5. § (8) bek.** „a személyazonosító igazolvány olyan hatósági igazolvány, amely a polgár személyazonosságát és a törvényben meghatározott adatait közhitelűen igazolja.”

⁸ **Szig. törvény 29. §-ának (3) bekezdése** szerint, „a személyazonosító igazolvány tartalmazza a polgár nevét, születési helyét és idejét, állampolgárságát, anyja nevét, nemét, arcképét, saját kezű aláírását (a cselekvőképességet kizáró gondnokság alá helyezett személy törvényes képviselőjének aláírását), valamint a személyazonosító igazolvány okmányazonosítóját és érvényességi idejét.”

⁹ **Rtv. 29. § (4) bekezdés** szerint, „a polgár személyazonosságát – a személyazonosító igazolványon túl – az érvényes útlevél vagy a kártyaformátumú vezetői engedély igazolja. A személyazonosítás céljából – jogszabályban meghatározott kivételekkel – a polgár nem kötelezhető más okmány bemutatására.”

rendőrség által megküldött RK lap tartalmazza a panaszos személyes adatai mellett lakcímét; a r. százados utóbb készített jelentésében pedig azt nyilatkozta, hogy „mivel a szabálysértési eljáráshoz szükséges volt”, ezért RK lapon rögzítették a panaszos lakcímét is. A panaszos által rendelkezésére bocsátott hangfelvételen pedig egyértelműen hallható, hogy a rendőr mindkét okmányt elkéri a panaszostól (és az önkormányzati képviselőtől). A fentebb ismertetett törvényi rendelkezések alapján megállapítható, hogy a személyazonosság megállapításához nincs jogszabályi felhatalmazás a lakcímkártya elkérésére, ezért a lakcímkártya felmutatására az igazoltatott még az esetlegesen később lefolytatandó szabálysértési eljárásra hivatkozással sem kötelezhető. Ilyen esetben ugyanis a Szolgálati Szabályzat idézett rendelkezése alapján az igazoltatás helyét, idejét és okát kell rögzíteni.

A fenti indokok alapján a lakcímkártya elkérése és ez alapján a lakcím rögzítése jogszerűtlen és szakszerűtlen volt, mely miatt a panaszos ezen sérelmének *helyt adok*.

Az iratokból az is megállapítható, hogy az okmányok ellenőrzését végző rendőr csupán olyan távolságra hagyta el az üléstermet, hogy a panaszos a helyiségből a lekérdezést láthassa, azonban az ülésteremben folyamatban lévő önkormányzati ülést ne zavarja. Ez alapján a panaszos azon sérelme, mely szerint a látóteréből kikerültek az okmányok, miközben a rendőr az adatokat ellenőrizte, nem magalapozott.

4.) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőr az igazoltatás során nem közölte annak okát és célját.

A rendőr feladatát a rendőri intézkedés foganatosítása időpontjában hatályos Rtv. 1. § (1) bekezdése¹⁰, valamint a 2. § (2) bekezdés a) és b) pontja¹¹ határozza meg. A rendőri feladatok ellátásának és az utasítások teljesítésének kötelezettségéről az Rtv. 11. § (1) bekezdése¹², míg a rendőr intézkedési kötelezettségéről az Rtv. 13. § (1) bekezdése¹³ rendelkezik.

¹⁰ **Rtv. 1. § (1) bek.**, *A Magyar Köztársaság Rendőrségének (a továbbiakban: rendőrség) feladata a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az e törvényben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés.*

¹¹ **Rtv. 2. § (2) bek.** *A rendőrség a feladatának ellátása során*
a) együttműködik az állami és a helyi önkormányzati szervekkel, a társadalmi és a gazdálkodó szervezetekkel, az állampolgárokkal és azok közösségeivel;
b) segítséget nyújt - jogszabályban meghatározott esetben - az állami és a helyi önkormányzati szervek hivatalos eljárásának zavartalan lefolytatásához;

¹² **Rtv. 11. § (1) bek.** *A rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak - az e törvényben foglaltak figyelembevételével - engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.*

¹³ **Rtv. 13. § (1) bek.**, *A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.*

A rendőr intézkedési kötelezettségét a Szolgálati Szabályzat 3. § (1) bekezdése¹⁴ szabályozza.

A rendelkezésre álló iratok egybevetésével megállapítható, hogy a rendőri fellépés indokát az szolgáltatta, hogy a kérdéses napon két, azonos tartalmú telefonos bejelentés érkezett a rendőrség ügyeletére, illetve a város polgármestere mobiltelefonján hívta fel a rendőrkapitányság vezetőjét. Mindhárom telefonbeszélgetés olyan körülményre utalt, amelyek egyenként is indokoltá tették a rendőrök helyszínen történt megjelenését, azonban az intézkedés kezdeményezésére a korábban (ld. 8. oldal) kifejtettek szerint jogalapja nem volt.

Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése¹⁵ szerint, illetve a már korábban hivatkozott Rtv. 20. § (2) bekezdése¹⁶ értelmében a rendőr az intézkedés megkezdése előtt minden esetben köteles – nevéen, azonosító számán túlmenően – az intézkedés tényét és célját szóban közölni, valamint a Szolgálati Szabályzat 4. § (1) bekezdése¹⁷ a rendőr kötelességévé teszi, hogy a tervezett intézkedést és annak célját megjelölje.

A panasz ezen részének vizsgálata során a megállapításokat a határozatom III. fejezet 7. és 8. oldalán már korábban kifejtettem, mely alapján a panasz ezen részének is helyt adok.

5.) A panaszos az előállítást és a bilincs használatát is sérelmezte.

Az előállítás foganatosítása az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja¹⁸, az előállítást megelőzően a panaszos ruházat átvizsgálására az Rtv. 29. § (6) bekezdés¹⁹ és az Rtv. 31. § (1) bekezdés²⁰ ad jogalapot.

¹⁴ **Szolgálati Szabályzat 3. § (1) Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.**

¹⁵ **Rtv. 29. § (1) bek.** *a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.*

¹⁶ **Rtv. 20. § (2) bekezdés** *„A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevéen, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről.”*

¹⁷ **Szolgálati Szabályzat 4. § (1) bek.** *„A rendőr az intézkedést - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - a napszakknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelgéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg. Az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét is felmutatja.*

¹⁸ **Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja** *szerint, a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani.*

Az Rtv. 47. §²¹ értelmében, a testi kényszer alkalmazása, míg az Rtv. 48. § d) pontja²² szerint az ellenszegülés megtörése céljából használta a rendőrök bilincset. A Szolgálati Szabályzat 60. § (1) bekezdés d) pontja²³ a bilincs használatát, míg a Szolgálati Szabályzat 60. § (4) bekezdése b) pontja²⁴ annak szakszerűségét szabályozza.

Tekintettel arra, hogy a határozat korábbi részében a rendőri intézkedést jogszerűtlennek ítéltük meg, következésképpen az előállítás megfelelő ok nélkül került foganatosításra, a bilincs használatának jogalapja szintén nem volt, így a panasz ezen részének is *helyt adok*.

6.) A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedés során a gyorskötöző levágásakor a rendőr megsértette a kezét.

A panaszos a Panasztestülethez eljuttatott beadványában előadta, hogy a műanyag gyorskötöző rendőr általi szétvágása során a kezén sérülést szenvedett, mely miatt – a sérülés ellátása érdekében – azonnal intézkedés történt nevezett orvosi vizsgálatára.

Az intézkedés megkezdését követően kb. 40 perc múlva a kapitányságvezető – aki az intézkedés végrehajtását időközben átvette – utasította a r. századost, hogy a műanyagkötözőt vágja le, és ezzel a panaszost és „tanácsadóját” egymással való összebilincselés állapotát megszüntette. Ezután a két személyt megbilincseltek, ruházatukat átvizsgálták, majd előállították a Mohácsi Rendőrkapitányságra.

A panaszos kb. egy órával az előállítását követően jelezte a r. századosnak, hogy sérülése keletkezett. Megmutatta bal kezének tenyerét, ahol a hüvelyk- és mutatóujja közötti területen egy hámsérülést lehetett látni. Az alosztályvezető kérdésére, hogy azt mikor szerezte, az volt a válasza, hogy a rendőr szúrta meg, amikor elvágta a kötöző zsinórt. A r. százados intézkedett az orvosi vizsgálatról, amelynek során a képviselőnek további panaszai is voltak, mellkasi fájdalmakra panaszkodott. Az elkészült kórlap alapján a vizsgálatot végző orvos 8 napon belül gyógyuló szúrt sérülést állapított meg. A további panaszokkal kapcsolatban akut szív táji megbetegedés nem volt igazolható. A r. százados a kötözőzsinórokat saját késével vágta el úgy, hogy közben a többi rendőr fogta a panaszos és a képviselő kezét a csuklójuknál. A rendőr százados a kés élet maga felé fordítva a csuklókon

¹⁹ *Az Rtv. 29. § (6) bekezdés szerint, a rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.*

²⁰ *Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján, akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja*

²¹ *Rtv. 47. § A rendőr - intézkedése során - az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.*

²² *Rtv. 48. § d) pontja A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy ellenszegülésének megtörésére.*

²³ *Szolgálati Szabályzat 60. § (1) bek. d) pontja Bilincs alkalmazása különösen azzal szemben indokolt: d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,*

²⁴ *Szolgálati Szabályzat 60. § (4) A bilincselés módja, a kezek előre, illetve hátra bilincselése,*

lévő kötözőt összefogó közös kötözőt egy határozott lefelé, - saját irányába - történő húzó mozdulattal vágta el. Eközben senkinek nem okozott sérülést.

A panaszost az orvosi vizsgálatot követően visszaszállították a Mohácsi Rendőrkapitányságra, majd 13 óra 10 perckor szabadon bocsátották. A panaszos az intézkedéssel szemben panaszt jelentett be.

Az orvosi ellátás során készült dokumentáció szerint „bal kezén a hüvelyk és mutat ujj közötti területen, felületes, 3 mm-es a bőrön éppen áthatoló szúrt sérülést,„ tárt fel a vizsgálat. A gyorskötöző szétvágását végző rendőr százados, ennek körülményeiről úgy nyilatkozott, hogy „ egy határozott felfele, saját irányába történő húzó mozdulattal vágta el a kötözőt, melynek során senkinek nem okozott sérülést,„. A gyorskötözőt a panaszos maga helyezte el a csuklóján, majd ezt követően – a többszöri felszólítás ellenére – azt nem távolította el. Ennek következtében állt elő az a speciális helyzet, hogy az időközben megkezdett rendőri intézkedés eredményes befejezése érdekében ezt az eszközt a rendőrnek kellett eltávolítania. A rendőri jelentés adatai alapján tényszerűen megállapítható, hogy szándékos sérülés okozása nem történt, csupán – a gyorskötöző speciális jellege, így adott esetben feszessége miatt – az elvágásakor a kés minimálisan érintkezhetett a panaszos kezén lévő bőrfelülettel, ami a hámsérülést okozhatta.

Ennek kétséget kizáró módon történő megállapítása az eljárás során sem volt lehetséges, mivel a rendőri jelentés és a panaszos által előadottak közötti ellentmondás nem volt feloldható.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése²⁵, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein²⁶ alapul.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdése, 109. § (1) és (3) bekezdései;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 1. § (1) bek., 2. § (1) bek. A) és b) pontja, 11. § (1) bek., 13. § (1) bek., 20. § (1) bek. a) és b) pontja (2) bek., 29. § (1)-(4), és (6) bek., 33. § (2) bek. f) pontja, (3) bek., 31. § (1) bekezdés, 47. § , 48. § d) pontja, 93/A. § (7) és (9) bekezdései, 97. § (1) bekezdés b) pontja;

²⁵ Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint: „*Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.*”

²⁶ Rtv. 93/A. §-a szerint: „*(6) Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő tizenöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány határozatában eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.*

(7) Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő tizenöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány határozatában eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”

- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 3. § (1) bek., 4. § , 38. § (1) és (2) bek., , 60. § (1) bek. d) pontja, (4) bek. b) pontja,
- Szig. törvény 5. § (8) bek.,
- Szabs. Rendelet 40/A. §,

Budapest, 2011. szeptember „ „

Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány